

**HOTĂRÂREA NR. 233
din data de 10.04.2019**

Dosar nr: 642/2018

Petiția nr: 5568/12.09.2018

Petentă:

Reclamată: Compania Națională de Căi Ferate CFR S.A.

Obiect: nedecontarea cheltuielilor medicale solicitate anterior pensionării pe motiv că, în momentul în care se putea face plata, petenta era pensionată

I. Numele, domiciliul și sediul părților

I. 1. Numele și domiciliul petentei

1..

I. 2. Numele și sediul reclamatei

2. Compania Națională de Căi Ferate CFR S.A.,

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

3. Petenta consideră discriminatorie nedecontarea cheltuielilor medicale solicitate de ea anterior pensionării, pe motiv că, în momentul în care reclamata putea face plata, petenta era pensionată.

III. Procedura de citare

4. În temeiul art. 20, alin. 4 din **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată (în continuare **O.G. nr. 137/2000**), s-a îndeplinit procedura de citare.

5. Părțile au fost citate pentru data de 30.10.2018 (filele 16-17 din dosar) la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare CNCD). S-a invocat din oficiu excepția de necompetență materială privind obligarea reclamatului de a efectua decontarea.

6. La audierea din 30.10.2018 părțile nu s-au prezentat.

7. Petentei i-au fost comunicate punctele de vedere ale reclamatei, fiind solicitate concluzii scrise (fila 28 din dosar).

IV. Susținerile părților

Susținerile petentei

8. Prin petiția înregistrată la CNCD cu **nr. 5568/12.09.2018** (filele 1-6 din dosar) petenta arată următoarele aspecte relevante:

- a fost angajata părții reclamate în perioada 1981-2018;
- a fost pensionată medical pe caz de invaliditate în data de 09.03.2018;
- partea reclamată nu a decontat contravaloarea cheltuielilor medicale conform cererilor depuse în perioada 01.02.2018-08.03.2018;
- contractul colectiv de muncă prevede ajutor pentru boli grave și incurabile respectiv pentru servicii de sănătate acordate în cazul bolilor profesionale sau accidentelor de muncă;
- cheltuielile anterioare au fost decontate;
- acordul privind utilizarea fondului de cheltuieli sociale s-a încheiat pe data de 21.06.2018;
- după încheierea acordului petenta a fost anunțată că se refuză cererile de compensare, întrucât la data acordului nu mai avea calitate de salariată.

A depus la dosar înscrisuri (filele 8-15 din dosar).

9. Prin concluziile scrise înregistrate la CNCD cu **nr. 7699/17.12.2018** (filele 29-32 din dosar) petenta arată că reclamata a făcut cheltuieli și până la data de 30.05.2018, fiind aplicabile prevederile **O.U.G. nr. 26/2013**.

Susținerile părții reclamate

10. Reclamata, prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 6713/30.10.2018** (filele 19-21 din dosar), arată următoarele aspecte relevante:

- susține excepția de necompetență materială invocată din oficiu;
- consideră că CNCD nu are competența materială de a se pronunța, doar instanța de judecată, existând un conflict de muncă între petentă și reclamată;
- la data solicitării nu exista buget pentru decontarea cheltuielilor medicale;
- când s-a constituit fondul petenta nu mai era angajata societății.

Reclamatul a depus la dosar înscrisuri (filele 22-28 din dosar).

V. Motivele de fapt și de drept

11. Colegiul director constată următoarele:

- conform acordului încheiat între partea reclamată și reprezentanții organizațiilor sindicale din 26.06.2018, în vederea stabilirii modalității de utilizare a fondului de cheltuieli sociale, reclamatul poate utiliza o sumă de 38.000.000 lei ca limită maximă pentru cheltuieli, între care pentru „*acordare de ajutoare pentru boli grave și/sau incurabile*”;
- ajutorul se acordă doar salariaților;

- petenta a solicitat decontarea contravalorii cheltuielilor medicale conform cererilor depuse în perioada 01.02.2018-08.03.2018, după care s-a pensionat medical pe caz de invaliditate în data de 09.03.2018;

- astfel, nu a beneficiat de decontarea solicitată.

12. Colegiul director respinge excepția de necompetență materială invocată de partea reclamată, susținând că faptele reprezintă un conflict de muncă. CNCD are competența de a analiza petiția, **O.G. nr. 137/2000** are o secțiunea intitulată **Egalitatea în activitatea economică și în materie de angajare și profesie**. Totodată **O.G. nr. 137/2000** implementează **Directiva Consiliului 2000/78/CE de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament, în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă**.

13. **O.G. nr. 137/2000**, la art. 2 alin. 1 prevede: *„Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”*.

14. Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

15. Analiza diferențierii se realizează prin compararea a două situații (art. 1 alin. 3 al **O.G. nr. 137/2000**: *„exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile”*).

16. Prin nediferențiere judecătorii Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) înțeleg în primul rând tratamentul egal al persoanelor care se află în situație similară sau analoagă: *„art. 14 protejează persoanele plasate în situație similară” (Marckx împotriva Belgiei, 13 iunie 1979, §32) sau „analoagă” (Van der Musselle împotriva Belgiei, 23 noiembrie 1983, §46) ori „relevant similară” (Fredin împotriva Suediei, 18 februarie 1991, §60), ulterior fiind utilizată sintagma „analoagă ori relevant similară” (Sheffield și Horsham împotriva Regatului Unit, 30 iulie 1998, §75)*.

17. Colegiul director constată că petenta nu a beneficiat de drepturile prevăzute de contractul colectiv de muncă. Când obiectul unei cauze se referă la respectarea unor norme juridice, se prezumă că în general reclamații respectă legislația, astfel se prezumă că în general ajutorul pentru boli grave s-a acordat pentru anul 2018. Reclamatul nu a arătat că și alte persoane ar fi fost în situația de a nu beneficia de plata ajutorului pentru boli grave. Se are în vedere prevederile art. 20 alin. 6 care stabilesc: *„persoana interesată va prezenta fapte pe baza cărora poate fi prezumată existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a*

dovedi că nu a avut loc o încălcare a principiului egalității de tratament”. În consecință, există o diferențiere între petentă și cei care au beneficiat de acordarea ajutorului.

18. Fapta de discriminare este determinată de existența unui criteriu, iar între acest criteriu și faptele imputate reclamatului trebuie să existe un raport de cauzalitate.

19. Criteriile enumerate de **O.G. nr. 137/2000** sunt doar ilustrative, nu exhaustive, precizând „sau oricare alt criteriu”, însă aceste criterii, conform cazuisticii CEDO, trebuie să reprezinte caracteristici personale pe baza cărora persoane sau grupuri de persoane pot fi deosebite unele de altele (**Kjeldsen, Busk Madsen și Pedersen împotriva Danemarcei**, 7 decembrie 1976, §56). „Art. 14 nu protejează împotriva oricărui tratament diferențiat ci doar împotriva acelor care se bazează pe o caracteristică identificabilă, obiectivă sau personală ori pe «statut», pe baza cărora o persoană sau un grup de persoane se diferențiază între ele” (**Clift împotriva Regatului Unit**, 13 iulie 2010, §55), menționând că noțiunea „orice altă situație” trebuie să se interpreteze cât mai larg posibil (**Clift împotriva Regatului Unit**, 13 iulie 2010, §56-61), cu atât mai larg cu cât dreptul atins este considerat a fi mai important (**Clift împotriva Regatului Unit**, 13 iulie 2010, §62).

20. Criteriul de diferențiere reprezintă pensionarea înainte de intrarea în vigoare a acordului privind utilizarea fondului de cheltuieli sociale s-a încheiat pe data de 21.06.2018. Acest motiv al diferențierii este recunoscut însuși de reclamat.

21. Acordul nu prevede că intră în vigoare după data de 21.06.2018 și produce efecte doar după această dată, din contră, specifică faptul că se referă la întregul an 2018, fiind calculat în funcție de bugetul de venituri și cheltuieli ale reclamatului pe întregul an 2018.

22. Privind drepturile atinse, Colegiul director constată că în contractul colectiv de muncă, normă juridică obligatorie pentru angajatori și angajați, se prevede ajutor pentru boli grave și incurabile. Dreptul a fost născut înainte ca petenta să se pensioneze, și nu după încheierea acordului privind utilizarea fondului de cheltuieli sociale.

23. Art. 7 din **O.G. nr. 137/2000** stabilește: „Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, discriminarea unei persoane pentru motivul ca aparține unei anumite rase, nationalitati, etniei, religii, categorii sociale sau unei categorii defavorizate, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a acesteia, într-un raport de muncă și protecție socială, cu excepția cazurilor prevăzute de lege, manifestată în următoarele domenii:

[...]

c) acordarea altor drepturi sociale decât cele reprezentând salariul;

[...].”

24. În concluzie, refuzul de a acorda ajutorul pentru boli grave și incurabile, în condițiile în care acest drept este stipulat în contractul colectiv de muncă, pe motivul că petenta s-a pensionat pe caz de boală după solicitarea plății, este o diferențiere pe criteriul pensionării care are ca efect și scop neacordarea altor drepturi sociale decât cele reprezentând salariul, prin urmare reprezintă discriminare conform prevederilor art. 2 alin. 1 coroborat cu art. 7 lit. c) din **O.G. nr. 137/2000**.

25. Art. 26 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000** prevede:

„(1) *Contravențiunile prevăzute la art. 2 alin. (2), (4), (5) și (7), art. 6-9, art. 10, art. 11 alin. (1), (3) și (6), art. 12, 13, 14 și 15 se sancționează cu amendă de la 1.000 lei la 30.000 lei, dacă discriminarea vizează o persoană fizică, respectiv cu amendă de la 2.000 lei la 100.000 lei, dacă discriminarea vizează un grup de persoane sau o comunitate.*

(2) Consiliul sau, după caz, instanța de judecată poate obliga partea care a săvârșit fapta de discriminare să publice, în mass-media, un rezumat al hotărârii de constatare, respectiv al sentinței judecătorești.”

26. Colegiul director aplică amenda contravențională de 1.000 lei față de Compania Națională de Căi Ferate CFR S.A., .. având în vedere următoarele:

- a) discriminarea a vizat o persoană;
- b) partea reclamată este o companie națională;
- c) petenta este o persoană extrem de vulnerabilă.

27. Colegiul director admite excepția de necompetență materială invocată din oficiu privind obligarea reclamatului să efectueze decontarea. Doar instanțele de judecată pot formula astfel de obligații.

28. Colegiul director recomandă reclamatului să plătească petentei suma solicitată, pentru înlăturarea consecințelor faptelor discriminatorii.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. respinge excepția de necompetență materială invocată de partea reclamată, susținând că faptele reprezintă un conflict de muncă conform art. 28-32 din **Procedura internă de soluționarea petițiilor și sesizărilor**;

2. refuzul de a acorda ajutorul pentru boli grave și incurabile, în condițiile în care acest drept este stipulat în contractul colectiv de muncă, pe motivul că petenta s-a pensionat de boală după solicitarea plății, reprezintă discriminare conform prevederilor art. 2 alin. 1 coroborat cu art. 7 lit. c) din **O.G. nr. 137/2000**;

3. aplică amenda contravențională de 1.000 lei față de Compania Națională de Căi Ferate CFR S.A., .. conform art. 26 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000**;

4. admite excepția de necompetență materială invocată din oficiu privind obligarea reclamatului să efectueze decontarea conform art. 28-32 din **Procedura internă de soluționarea petițiilor și sesizărilor**;

5. recomandă reclamatului să plătească petentei suma solicitată, pentru înlăturarea consecințelor faptelor discriminatorii.

6. o copie a prezentei hotărâri se va comunica părților și Direcției Generale a Finanțelor Publice București pentru plata amenzii.

VI. Modalitatea de plată a amenzii: Dovada plății amenzii se va trimite către CNCD în termen de 15 zile de la rămânerea definitivă a hotărârii. În caz contrar CNCD va lua măsurile legale necesare.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

SANDU TATIANA VERONICA – Membru

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ,** constituie de drept titlu executoriu.

Data redactării: 11.04.2019

Motivată: Haller István
Tehnoredactată: A.S.